

Táti Halzer

www.tat.hu

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA

XXXI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2020. SZEPTEMBER

35 éves a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar

2. oldal

Nyugdíjba vonult Tát plébánosa

6. oldal

Új plébánosa van a városnak

9. oldal

30 éves a Táti Német Nemzetiségi Asszonykórus

10. oldal

10 éves a Táti Férfikórus

11. oldal

Az államalapítás ünnepén

12. oldal

35 éves a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar

Jubileumi koncerttel készülnek az évfordulóra

A megalakulásról, az alapító tagokról, a zenekar történetéről, külföldi kapcsolatairól és a tervezett jubileumi koncertről beszélgettünk Rózsavölgyi Károlynéval, a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület titkárával.

BULHARDT VILMOS KARMESTER ÉS A FÚVÓSZENEKAR 1986-BAN

FÓDI JÁNOS KARMESTER ÉS A FÚVÓSZENEKAR 1988-BAN

? Milyen előzmények után és mikor alakult meg a fúvószenekar?

Tátnak már az előző századfordulón volt zenekara. 1930-ban került élére képzett zenész, a perbáli Pregitzer Mátyás személyében. Később őt a táti Keil Mihály követte, aki 1960-ig, a zenekar feloszlásáig dirigálta az együttest. A feloszlásra az akkori helyi vezetés támogatásának hiánya miatt került sor. Amikor kimondták a feloszlást, a zenekar öt régi tagja a sok évtizedes kottákat ládába csomagolta és titkos helyre elzárta. Megegyezték abban,

hogy csak akkor nyitják ki ezeket, ha azt látják, hogy a táti dalok tolmácsolására alkalmas zenekar alakul a faluban. A 25 évig lezárt ládák az „ötök” egyikének, Hauber Ferencnek a padlásáról lekerültek és megnyíltak.

Az 1985. október 1-én megalakult Német Nemzetiségi Fúvószenekar karmestere Bulhardt Vilmos volt, aki a régi kottákban őrzött dallamokat a 27 tagú zenekar hangzásának megfelelően átírta. Azóta a kézzel írt kottalapok megfakultak, nehezen olvashatók. A tavaly kapott 138.565 Ft 1 %

Fischer János (†), Hám János (†), Hauber Ferenc (†), Korycky Tamás, Lencsés Lajos (†), Maklári Gábor (†), Molnár László, Pothorszki Lászlóné (†), Rózsavölgyi Károly, Rózsavölgyi Károlyné, Sasvári Rudolf (†), Schreck Ferenc, Schreck József (†), Szabó Mihály (†), Szádóczki Iván, Szívós László, id. Uresch Miklós, Vachaja Tamás, Varga György (†) Várkövi István (†) és Wieszt Tamás volt. Ma már csak négyen vagyunk tagjai a mostani fúvószenekarnak: Szádóczki Iván (jelenlegi elnök), Szívós László, férjem és én.

? Bulhardt Vilmos halála után kik voltak a fúvószenekar karmesterei?

Bulhardt Vilmos 1988. január 8-án bekövetkezett halála után Földi János vette át a zenekar irányítását.

1995. szeptember 27-én a fúvószenekar tagjaiból megalakult a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület. Karmesterünk ettől kezdve több mint 20 éven át Zagyi István volt. Az ő magas szintű szakmai irányításával a fúvószenekar 2000-ben, nemzetiségi kategóriában „KIEMELT – ARANY” minősítést kapott a neves szakemberekből álló zsűritől. Zagyi István 2016. május 15-én kapta meg Tát Város Pro Urbe kitüntetését.

PRÍMA DÍJ ÉS OKLEVÉL (2017)

Szja támogatás felhasználásával sikerült ezek egy részét korszerű grafikai megjelenítéssel digitalizáltatni. Táton és a környező településeken lakó zenészek fő feladatuknak a német nemzetiségi zenekultúra ápolását, a német zeneszerzők műveinek bemutatását, a lakosság szórakozási igényeinek magas szintű kielégítését tekintették és tekintik ma is.

? Kik voltak az alapítók és közülük ki tagja ma is a fúvószenekarnak?

Alapító tag Berkeszi Judit, Bohner Antal, Bulhardt Vilmos (†), Csiffári Istvánné, Czebe László (†), Eichardt István (†),

? Ki a fúvószenekar jelenlegi művészeti vezetője?

A fúvószenekar jelenlegi művészeti vezetője Szladik Tibor zenetanár. Ő 2016. január 10-én, a hagyományos Újévi koncerten vette át a karmesteri pálcát Zagyi Istvántól. Szakmai segítője Partos Béla, aki 32 éve tagja az együttesünknek.

? Milyen hazai és külföldi szerepléseik voltak?

A zenekarnak nagyon sok hazai és külföldi szereplése volt. Hazaiak közül kiemelkednek a Megyei Nemzetiségi

Hét rendezvényei, a Budapesti Országos Svábbálok, fúvószenekari szemlék és találkozók, nemzetiségi fesztiválok. Az együttes fontos szerepet tölt be Tát Város zenei-kulturális életében. Állandó résztvevői vagyunk a helyi ünnepségeknek, rendezvényeknek. A már hagyományos (idén volt a 15.) Újévi hangversenyeink során mindig kicsinek bizonyult a Táti Kultúrház.

A legkiterjedtebb és legrégibbi baráti kapcsolata a zenekarnak Németországban van. 1986-tól kezdődően hétszer voltunk a bajorországi Schratzenbachban. Zenészbárátaink fúvószenekara a megalakulásának 175. évfordulóját ünnepelte 2019-ben. Ebből az alkalomból Schratzenbachban rendezték meg a 47. Területi Zenekari Fesztivált (Bezirksmusikfest), melyre a meghívást örömmel elfogadtuk. A Schratzenbachi Fúvószenekar terveink szerint 2021. május 22-26. között lesz Táton a vendégünk.

Zenénkkel öregbítettük Tát Város, valamint Magyarország hírnevét Ausztriában, Finnországban, Dél-Tirolban, Máltán, Olaszországban, Romániában, Szlovákiában, Horvátországban és sok alkalommal Németországban.

A baráti zenekarok fogadásán túl, a Táton működő Musik-Land Utazási Iroda felkérésére Európa 15 országából, valamint az USA-ból, Kanadából és Ausztráliából érkező fúvószenekarokkal adtunk közös hangversenyt.

Fúvószenekarunk a külföldi vendégszerepléseivel és a külföldi zenekarok fogadásával hozzájárul a népek közötti kulturális- és emberi kapcsolatok erősítéséhez, a nemzetiségi lakosság úgynevezett „hid” szerepének minél hatékonyabb megvalósításához.

? Milyen elismeréseket kapott fúvószenekaruk az utóbbi években?

ZAGYI ISTVÁN KARMESTER ÉS A FÚVÓSZENEKAR 2015-BEN

A Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar 2016. június 30-án felvételt nyert a Komárom-Esztergom Megyei Értéktárba.

A VOSZ Komárom-Esztergomi Megyei Szervezete kuratóriumának döntése alapján a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar zeneművészet kategóriában elnyerte a 2017. évi Komárom-Esztergomi Megyei Príma Díjat. A több mint három évtizedes kulturális tevékenységünkkel kiérdemelt elismerést Dr. Völner Pál országgyűlési képviselő, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára adta át a tatabányai Jászai Mari Színházban megrendezett Díjátadó Gálaesten.

? Mikor és milyen formában tervezik megünnepelni a fúvószenekar megalakulásának 35. évfordulóját?

Október 25-én (vasárnap) 16 órai kezdettel a Táti Kultúrházban tervezzük megtartani a 35. Jubileumi koncertünket. (Reméljük, hogy a járvány nem fogja ezt megakadályozni.) Erre, a számunkra fontos eseményre meghívjuk a zenekarunkkal kapcsolatos ápoló állami és társadalmi szervezetek vezetőit, a környékbeli fúvószenekarok, a helyi kulturális csoportok képviselőit. Nagyon reméljük, hogy találkozhatunk a még élő alapító tagokkal és azokkal a zenészekkel, akik az

FÚVÓSZENEKAR FARKSLAKÁN, TAMÁSI ÁRON SÍREMLÉKÉNÉL (2016)

SZLADIK TIBOR MŰVÉSZETI VEZETŐ ÉS A FÚVÓSZENEKAR 2017-BEN

elmúlt évek, évtizedek során hosszabb-rövidebb ideig fúvószenekarunk tagjai voltak.

? Milyen zenei műsorral készülnek erre a koncertre?

Szladik Tibor művészeti vezetővel olyan műsort igyekeztünk összeállítani, ami illusztrálja az elmúlt öt évben, az Ő irányításával végzett tevékenységünket.

A koncert elején egy művel köszönetet mondunk a korábbi tagoknak és az égiek

zenekarában játszóknak. A helyi és hazai szerepléseinket a Bulhardt Vilmos által hangszerelt darabokon keresztül mutatjuk be. Ezek egy részét Partos Béla fogja vezényelni. A külföldi szerepléseink során és a külföldi zenekarokkal közösen játszott művekből is eljátszunk néhányat. A koncert utolsó részében pedig a zene szárnyán földrészek közötti utazásra hívjuk a közönséget. Természetesen ráadás számok eljátszására is készülünk.

Megújul a Kultúrház nagytermének parkettája

Pályázati forrásból újítjuk fel a templom orgonáját

Dr. Völner Pál térségünk országgyűlési képviselőjének segítségével újabb pályázati forrásokhoz jutott településünk.

NAGYTEREM A PARKETTA FELBONTÁSA UTÁN

Másfélmillió forint pályázati támogatásból újulhat meg a templom orgonája.

A pályázati forrás kedvezményezettje Tát Város Önkormányzata, így a kivitelezési munkálatok is az önkormányzaton keresztül történnek. A fűjtató

javítását, az orgona tisztítását és hangolását is magában foglaló munkálatok várhatóan októberben valósulnak meg.

Nyolcmillió forintos pályázati támogatásból zajlik jelenleg is a Kultúrház nagytermének rekonstrukciós munkálata.

Ennek keretében felbontásra került a régi parketta. A betonozás, szigetelés már elkészült.

A mintegy 200 nm új parketta szeptember végén kerül lerakásra.

A csiszolási, lakkozási munkálatok, valamint a száradási

idő után október végén vehetjük újra birtokba a nagytermet.

A még év elején betervezett szeptember eleji esküvőket és amennyiben szükséges a szüreti rendezvényt - köszönhetően Szabó Tihamér vállalkozó segítségével és munkájának - úgynevezett nűtféderes járható OSB lap borításon tudjuk megtartani.

Elkészült az oldalfal új borítása - kivéve a színpad felőli oldalt. Ennek oka, hogy amint pályázati lehetőség nyílik rá az önkormányzat tervezi a színpad és az intézmény bővítését.

A felújítási munkálatok harmadik elemeként, a színpad világítástechnikája egészült ki modern, vezérelhető LED-es lámpasorokkal. Mindez úgy került kialakításra, hogy egy későbbi pályázati forrás megnyílásakor, vagy a színpad átépítésekor a jelenlegi berendezésben felszerelt eszközök bővíthetők, elemei új rendszerben is felhasználhatóak legyenek.

HÁMOS LÁSZLÓ

Tájékoztató szűnyoggyérítéssel kapcsolatban

A Belügyminisztérium az idei évben is az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot bízta meg a központi szűnyoggyérítési program megszervezésével és végrehajtásával.

Változás az előző évekhez képest, hogy 2020-tól az Európai Unió tagállamaiban megszűnt a kifejlett szűnyogok ellen alkalmazható készítmények légi permetezése, a tagállamok kizárólag földi gyérítéssel védekezhetnek a vérszívók ellen.

Az Önkormányzat a rovarok túlzott elszaporodása miatt, azzal a tiszteletteljes kéréssel fordult Belügyminiszter

Úrhoz, hogy lehetősége szerint legyen szíves engedélyezni légi szűnyoggyérítés végrehajtását is településünkön. Kérelmünk pozitív elbírálásban részesült, melynek köszönhetően (néhány településsel egyetemben) augusztus elején légi kémiai szűnyoggyérítésre került sor.

A központi program keretén belül ez idáig 5 alkalommal végeztek földi kémiai, 1 alkalommal pedig légi kémiai szűnyoggyérítést Táton. Ezen felül pluszban az Önkormányzat - az előző évekhez hasonlóan - idén is megrendelt saját

költségvetéséből - földi kémiai szűnyoggyérítést.

Technológiai változás is megfigyelhető az utóbbi időszakban a gyérítés végrehajtása során. Régebben többször találkozhattunk a melegködös eljárással, mely jelentős ködszerű permetképződéssel

járt. Napjainkban inkább az ULV technológia alkalmazását tapasztalhatjuk, mely során a permetezés nem jár ködképzéssel, jelentősen halkabb és kevésbé zavarja a közlekedést.

KOZLIK ZSOLT
JEGYZŐ

TÁJÉKOZTATÓ LOMTALANÍTÁSRÓL

Tisztelt Lakosság!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a tavasszal elmaradt lomtalanítás jelen állás szerint október 10-én, illetve 17-én kerül megszervezésre, amennyiben a járványügyi helyzet nem indokolja a további halasztást.

2020.10.10. - Kertvárosi településrész

2020.10.17. - Falu településrész, Újtelep, Depó településrész

A részletes tájékoztatót október elején minden háztartásba eljuttatjuk.

Elmúlt időszak beruházásai

Tájékoztatjuk Tát Tisztelt lakosságát, hogy kétéves tervező, egyeztető munka után elkészült a 10-es út útlepi szakaszán a közvilágítás 30 millió forint értékben.

A beruházás folyamán 22 db LED lámpás kandellábert telepítettek a főút mellet oly módon, hogy a kerékpárút megvilágítását is biztosítja.

Ezen szakaszon előkészítés alatt van a 10-es úttal párhuzamosan parkolók kialakítása. A beruházás egy része várhatóan 2020-ban befejeződik, ezáltal a 10-es út mellett párhuzamosan

rendezetten lehet parkolni.

Belső útjaink kátyúit az elmúlt hetekben kijavítottuk. A Tokoddal közös csatorna és szennyvíztelep rekonstrukciós pályázatunk a végéhez közeledik, ez által okozott úthibák rövidesen korrigálásra kerülnek.

A Halomka liget Kölcsey és Berzsenyi utca közötti szakaszán csatorna felújítás történt, ezen területen a viacolor járdát az önkormányzat cseréltette ki.

Egy 25 millió forintos közösségi járdafejlesztési

pályázaton indultunk, amelynek eredményhirdetése az őszre várható.

Lakóövezetünk új utcájának kialakítása folyamatban van.

A Kultúrház és sporttelep fejlesztéséről további cikkeken szólnunk.

BOTOS TAMÁS TELEPÜLÉS-
FEJLESZTÉSI ÉS MŰSZAKI VEZETŐ

Műfüves pályával gyarapodott településünk

Tát Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít az egészséges nevelésre, ezért fontosnak tartja, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetség Országos Pályaépítési Programjában részt vegyen.

Az MLSZ elnöksége és küldött-közügyűlése által elfogadott stratégia egyik legfontosabb célkitűzése a tömegbázis szélesítése. A program sikerét nemcsak az elkészült pályák növekvő száma mutatja, hanem az is, hogy egyre több település jelzi építési igényét, és kapcsolódik be a projektbe. A mai követelményeknek megfelelő futballpályák több funkciót is be tudnak tölteni, szabadidős sportolásra ugyanúgy alkalmasak, mint egyesületek vagy iskolák sportprogramjának segítésére.

Az MLSZ-nél pályázó önkormányzatok és sportszervezetek ötféle pályatípus közül választhatnak. (12x24-es műfüves grundpálya, 20x40-es műfüves kispálya, 40x60-as műfüves félpálya, valamint 111x72-es

műfüves és élőfüves nagypálya) A kiválasztott pályák felépítését az MLSZ szervezi és végezteti el, a pályázati felhívásban meghatározott feltételek szerint.

Az önkormányzat/sportszervezet birtokba veszi a pályát azzal, hogy azt 15 éven keresztül az MLSZ-szel közösen használja és hasznosítja a TAO-törvényben meghatározott célok megvalósulása érdekében.

Tát Város Önkormányzata 2019-ben pályázott a 20x40 méteres alapterületű műfüves kispálya megépítésére. Turi Lajos polgármester többször egyeztetett a beruházásról Khéner László MLSZ megyei igazgatóval valamint Csillag Csaba egyesületi elnökkel. A megyei igazgatóság elnökségének majd az MLSZ elnökségének döntése alapján

Tát Város Önkormányzata támogatást nyert a kispálya építésére, mely a nyár folyamán megépítésre is került a táti sportpályán.

Az MLSZ vállalta a beruházás 90%-át, így a pályázó önkormányzatnak a költségek 10%-át kellett biztosítania. A műfüves pálya teljes beruházása 34 millió forint volt, ebből 3,4 millió forintot finanszírozott az önkormányzat saját forrásból. A kisméretű 20x40 (22*42 m) műfüves pálya 3x2 méteres kapukkal, palánkkal, világítással és labdafogó hálóval van ellátva. A pálya körül viacolor járda épült.

Az őszi, téli hónapokban edzeni, játszani az élőfüves pályán nagyon nehéz, egyrészt tönkreteszi a pályát, másrészt pedig a gyerekeknek nem kell hóban, sárban játszaniuk. Ők természetesen lelkesek, de azért más az, amikor műfüves pályán fognak játszani, nem teszik tönkre az élőfüves pályát.

A műfüves pálya nem csak az egyesület játékosainak számára nyitott, a szabad kapacitás függvényében, óradíj ellenében igénybe vehető bárki számára.

CSILLAG CSABA

Nyugdíjba vonult Tát plébánosa

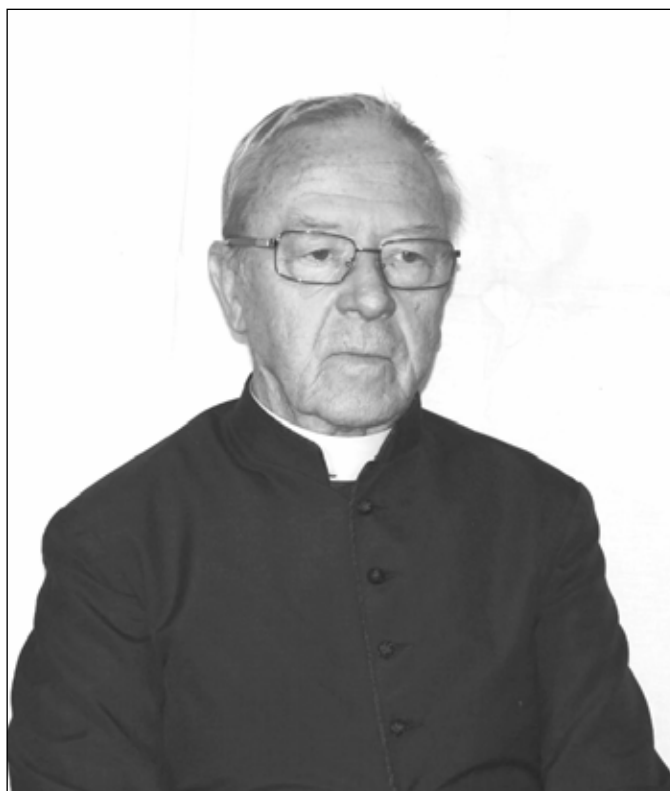
Beszélgetés Mihály atyával

Kardos Mihály, Mihály atya ez év augusztus elsejével nyugdíjba vonult, 20 év táti, és 45 év papi szolgálat után. Utódja a korábbi nyergesújfalui és bajóti plébános, Szócs László atya. Mihály atyát nemrég az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye tiszteletbeli kanonokává nevezték ki.

? Kedves Mihály atya! 2000 augusztusa óta Tát és Tokod plébánosaként ismertük. Kerek 20 évet töltött el Táton, mint plébános. Emberi léptékekkel nézve 20 év nem kis idő, sokminden történik egy ember életében 20 év alatt, és ez nyilván akkor is így van, ha az illető történetesen pap. Hogyan vonná meg a mérleget az eltelt időszakról?

- 15 évvel ezelőtt népszámlálást tartottunk a tokodi templomban. Följegyeztük, hányan vannak a köznapi, és az ünnepi miséken. Ezt a felmérést egy éven keresztül folytattuk, hogy használható statisztikai adatokhoz jussunk. Ugyanezt a „népszámlálást” 15 év múlva, tehát mostanában megismélteltük, és azt állapítottuk meg, hogy 15 év alatt mind a köznapi, mind a vasárnapi templomba járók száma a felére csökkent. Táton nagyjából hasonló a helyzet, azzal a különbséggel, hogy Táton a templomlátogatók kor szerinti összetétele kedvezőbb. Tudjuk, az ország többi részében is drasztikusan lecsökkent a templomba járók száma az utóbbi másfél évtizedben, tehát nem táti és tokodi specifikumról van szó. Sajnálattal, de tudomásul veszem a helyzetet. Úgy érzem, hogy ami tölem telt, azt megtettem. Igyekeztem panasz nélkül végezni a feladatokat.

? A 2000 előtti évekre hogyan emlékezik vissza? Több helyen is szolgált korábban. Hol kezdte a szolgálatot?

- Az első kinevezésem még a távoli 1975-ös évben a Nógrád megyei Dejtárba szólt, itt voltam újmisési pap. Akkoriban a hagyományos vallásgyakorlás nagyon erősen tartotta magát Nógrád megyében. Egy faluban csak a tanítónak, a rendőrnek és a tanácselnöknek a gyereke nem járt hittanra, de nem ritkán még ezek a szülők is szívesen beíratták volna a gyerekeiket hitoktatásra, de nem tették, mert féltették az állásukat. Minden osztály egy hittan csoport volt. Hittanbeíratáskor minden évben megjelent valaki, aki megpróbálta lebeszélni a szülőket a hittanra jelentkezéséről, de ez meddő

próbálkozás volt. Sőt, olyan is előfordult, hogy az asszonyok hirtelen nagy csoportba verődve körbevették a kiküldött embert, és addig-addig szorongatták, nyomták minden oldalról, míg az fejvesztve – először csak a nyakkendőjét lazítgatva, majd a verejtékező homlokát törölgetve – el nem menekült.

A dejtári templom mindig tele volt. A templomtakarítás komoly fizikai munkát jelentett minden mise után, főleg ősszel és télen, mivel sok ember sok port bevitt a cipőjén.

Dejtáron kezdtem komolyabban foglalkozni a fafaragással, ott faragtam az első

feszületet. Kissé kubisztikusra sikeredett, de ez vezetett el később ahhoz a saját ábrázolási formához, amelyhez máig ragaszkodom.

? Dejtár után következett Máriahalom?

- Nem azonnal. Dorogon voltam káplán egy évig, majd áthelyeztek Máriahalomra, ahol 22 évet töltöttem. Máriahalom egyébként az egyetlen Mária névvel kezdődő településünk, amely nem búcsújáró hely. Máriahalomról oldallagosan elláttam Dág és Úny lelkipásztori szolgálatát is. Küzdelmes élet volt. A környéken vezetékes víz nem létezett még. Amikor odakerültem, nagyon pusztá volt a plébánia, és a hozzá tartozó kert is. Rögtön az első napokban történt, hogy annyira éhes voltam, hogy lehoztam egy fél táská kigalambot a templompadlásról, és azt főztem meg magamnak. Keserű lett, mint az epe. Csak azért tudtam enni belőle, mert nagyon éhes voltam. Később megtudtam a helyi asszonyoktól, hogy a kútvíztől lett keserű. Mondták, hogy a faluban lent van egy kerekűkút, onnan kell az ételhez hordani a vizet. A szomszédos únyi plébánia kerekűkútjának viszont olyan kiváló vize volt, hogy az orvosok a kisgyerekeknek a plébánia vizét ajánlották. Egy alkalommal bevizsgáltattam a vizet, és aki bevizsgálta, meglepetten mondta, hogy nem is gondolta volna, hogy Magyarországon van még ilyen jó minőségű víz. A gyerekek szívesen jöttek únyi vizet inni. Később a betegeskedő szomszéd néninek is rendszeresen vittem nagyobb demizson kútvizet, ami egy hétig kitartott.

? Úgy tudom, a háztáji gazdálkodás sem volt idegen Mihály atyától Máriahalmon...

- Igen. Nekiálltam a kertet művelni. Gyümölcsfákat ültettem, szőlőt telepítettem. Volt a

faluban segítség, aki segített kiirtani az erdőt a kertből, ott aztán elkezdtem zöldségféléket, kukoricát termesztetni. Mivel apám is ekkor már nálam lakott, ő is besegített a munkába. Csirkéket nevelt, és nyulakat is tartottunk eladásra. Falusi ember lévén szívesen elvégezte ezt a munkát, sőt, igényelte is, hogy dolgozhasson. Végte is eljutottunk oda, hogy szinte teljesen önellátóak lettünk. A nővérem járt ki Pestről hetente, ő főzött ránk – több adagot előre, amit mélyhűtöttünk. Megtehettem volna, hogy kérek a püspöktől pénzt az ellátásomra, de nem tettem. Meg tudtunk élni abból, amit termeltünk. Erre mind jutott időm, mert annyi hivatali elfoglaltságom nem volt, mint lett volna egy nagyobb településen.

? A máriahalmi fúvószenekarról mondjon néhány szót..

- Idővel sikerült egy gyermek fúvószenekart is összehozni. A faluban még élt a valamikori bányász zenekar emléke, és a falu örömmel vette, hogy a gyermekzenekarral felelevenedik a régi hagyomány. A gyerekek Csolnokra jártak zeneiskolába. Kántor nem lévén, a gyerekek zenéjével a misét is próbáltuk támogatni, sőt, a tevékenység fő része a misén való részvétel volt. Az állandó részeket és a népénekeket is a gyerekek játszották, így a teljes zenei szolgálatot a kis zenekar adta. A zenekar tagjai ministráltak is zömmel, közös kirándulásokra jártunk. Olyan volt ez a zenekar, mint egy kis család. Nagy öröömre nemrég egy valamikori klarinétos kislány már anyukaként hozta hozzám a gyerekét keresztesztetni.

? Milyen volt a hitélet akkori-ban Máriahalmon?

- Az úrnap körmeneteket Máriahalmon még meg tudtuk tartani, majdnem végig

a falun. A hívek nagy részét a helyi svábok tették ki. Ők voltak azok, akiket '46-ban nem telepítettek ki. (Csak a bányászokat kerülte el a deportálás.) A falu 80 százalékát kitelepítették Nyugat-Németországba, és ez nagyon mély nyomokat hagyott a lakosságban. Igen meghatározó volt látni, amikor a valamikori kitelepítettek hazajöttek látogatóba. Őszintén sírtak, ők is, és az otthon maradtak is. Ezek az emberek mélyen vallásosak voltak, ez látható volt, még a férfiak is igazi alázattal és áhitattal járultak a szentáldozáshoz.

Néha eltűnök az azon, milyen különös, hogy Nyugat-Európában, ahol nem volt kommunizmus, a vallási élet mára még mélyebbre süllyedt, mint nálunk, ahol 40 évig keményen üldözték az Egyházat. Meg kell mondom, jómagam a rendszerváltáskor sem reménykedtem abban, hogy a templomok hirtelen szűkösek lesznek. Láttam bizonyos folyamatokat, a vallás ellaposodását, főleg Nyugaton, ami már a kommunizmus éveiben jelezte, hogy a templomba járó hívek száma ugrásszerűen nem fog megnőni attól, hogy a kommunizmus, mint államideológia, megszűnik.

? Mi indította a papság felé? Mikor döntötte el, hogy pap szeretne lenni?

- Nyírgyulajban születtem. Vallásos családban nőttem föl. A szüleim nem voltak bigottan vallásosak, de azt megérezttem, hogy apám is, anyám is nagyon komolyan veszi Jézust. Nagyon kellett dolgozni a kenyérért. A vasárnapot, ünnepeket megtartottuk. Ilyenkor csak az állatokat etettük meg, és csak a legszükségesebb házimunkákat végeztük el. A falu lakossága harmadrészt görög-katolikus, harmadrészt római katolikus, harmadrészt református volt. A faluban nem volt római katolikus templom, így

a római katolikusok is a görög-katolikus templomba jártak. A latin rítusú miséket kéthetente a falu római iskolájának tantermében tartották.

A háború után a karhatalom emberei, mivel tudták, hogy lehetetlenség hatalmi szóval beszüntetni a miséket, a tanterem falára Lenin, Sztalin és Rákosi arcképét akasztották, és szigorúan meghagyták, hogy a képekhez hozzányúlani nem szabad. A képek a helyükön maradtak, viszont misék előtt az asszonyok barna csomagolópapírral letakarták azokat, majd szentképeket és szobrokat hoztak a mise helyszínére. A mise után a csomagolópapírt eltávolították, és a szentképeket, szobrokat visszavitték a falu kántorházába.

Ezek az események a kora gyerekkorom emlékei, és biztos, hogy hatottak rám. Az, hogy a papi hivatást választottam, nem egy hirtelen döntés eredménye volt. Lassan érlelődött bennem az elhatározás. A nyírbátori gimnázium után Pestre kerültem, egy szocialista típusú főiskolára. Annak elvégzését követően a gödöllői egyetemre iratkoztam, és itt szereztem oklevelet. Főiskolai és egyetemi tanulmányaim alatt sokmindent láttam: a természet szépségét, az emberi gyarlóságot, és ez idő alatt érlelődött bennem a gondolat, hogy az egyén és a közösség tökéletesedésében Jézusnál a megoldás kulcsa.

Miután elvégeztem az egyetemet, egy vegyi kutatóintézetben dolgoztam, nem meszsze az Országos Meteorológiai Intézettől. Itt méginkább megtapasztaltam, hogy a hit és a vallás mennyire üldözött volt a kommunista rendszerben. A vallási élet tele volt titkolózással, de adódtak helyzetek, amikor kiderültek a dolgok, fény derült kinek-kinek a belső vallási világára.

Amikor negyedéves voltam a gödöllői egyetemen, akkor

már el akartam hagyni, hogy teológiára menjek, de végül is úgy döntöttem, elvégzem, ha már elkezdtem. 1971-ben jelentkeztem a Papnevelő Intézetbe Esztergomba. Teológiai tanulmányaim után 1975-ben, 33 évesen szenteltek pappá. A teológia utolsó két évét összevontam, egyszerre tettem le a két év vizsgáit, mivel untam már az iskolapadot, de ezt az iskola és az egyházi vezetés sem bánta, mivel ekkor már kezdett jelentkezni a paphiány. Első szolgálati helyem, mint mondtam, Dejtár volt.

? Amikor megkapta a kinevezést egy adott plébániára, mennyiben tudta elfogadni azt, hiszen lehet, hogy a szíve mélyén máshova kíváncsított. Általában mindannyiunknak vannak vágyai, elképzelései arról, hogy hol, milyen környezetben szeretnénk lakni.

- Amikor pappá szenteltek, elhatároztam, hogy oda megyek, ahova küldenek, nem fogom saját kívánságokkal ostromolni a püspökömet. Úgy gondolom, a helyszínnek nincs különösebb jelentősége. Emberek vannak itt is, ott is, és ez inkább egységesít minden tájat, mintsem fontos lenne, hogy milyenek a helyi szokások, hagyományok. Én többnyire svábok között voltam, és jól éreztem magam. Szerintem a svábok jó magyarok. Igyekeznek megtartani a svábságukat, de emellett magyarok is. Dolgosak és tiszták, ami szintén imponáló.

A nyugdíjba vonulása után sem szakadt el Táttól. Itt vett házat az Árpád utcában, és nemrég be is költözött. Immár mint Árpád utcai lakos, hogy érzi magát? Mik az első benyomások?

- Jól érzem magam, mert ahol az égem fölött van, ott én mindenhol otthon vagyok. Nagyon vigyázok arra, hogy ne zavarjam az utódok munkáját.

MILINSZKI MÁRTON

Példaképeink

Szócs László atya írása

Szeptember az új iskolai év kezdete, amely új kihívások elé állítja a gyermekeket és a szülőket is. Arra vagyunk teremtve, hogy növekedjünk a szeretetben és az ismeretekben.

II. JÁNOS PÁL PÁPA ÉS KALKUTTAI SZENT TERÉZ ANYA

Ahhoz, hogy növekedni tudjunk, először figyelünk kell, ahogy a tanító néni kéri a gyerekektől, aki jól figyel az félig megtanulja az új tanulnivalót. De tanulunk kell a szeretetet is, figyelni egymásra és Istenre!

A mostani járványos időben különös figyelemmel kell gyakoroljuk a szeretetet, mert a szeretet legyőzi a félelmet.

Szeptembert a hagyomány szerint Szent Mihály havának

nevezzük. Szent Mihály főangyal a Bibliában úgy ismerjük mint a választott nép nagy segítőjét (vö. Dán 10,13).

De az Egyház idejében is, olvassuk a Jelenések könyvében, az első században az üldözött keresztényeknek a védelmezője (vö. Jel 12,7).

Az angyalok mellett a következő hónapokban olyan embertársainkat állítja elének az Egyházunk, akiket a szentek

között tisztelünk, mert képesek voltak legyőzni önmagukat, hogy Krisztus szeretete vezesse őket.

Az Egyházunk a szenteket követendő példaképeknek és közbenjáróknak állítja elének.

Ha a mindennapi életben tudunk egymásra figyelni és segíteni, hogyne tudnának közbenjárni értünk Istennél, azok, akik lelkileg megharcolták a földi életet és most Isten szeretetében élnek.

Vannak, akik minket, katolikusokat azzal vádolnak, hogy bálványokat imádunk, mert szobrok vannak a templomban, ez nagy tévedés, hangsúlyoznunk kell, hogy a szenteket nem imádjuk „csak” tiszteljük, vagyis nem hajtunk térdet a szobraik előtt, rájuk emlékezünk. Például otthon is vannak képek szüleinkről, nagyszüleinkről, mert szeretünk rájuk emlékezni!

Ebben az őszi időben had emeljek ki két szentet: az első Kalkuttai Szent Teréz anyát, egy

gyakorlati ember, akit nagyon sokan tisztelünk és szeretünk. Tőlünk nem messze Albániából származott, Indiában volt apáca, ahol tanárnőként dolgozott egy iskolában. Egyszer amikor a vonaton utazott világossá vált számára, hogy nem elég tanítania, hanem a legszegényebbekkel kell foglalkoznia.

A második szent elméletibb Avilai Nagy Szent Teréz, aki az imádságra és a lelki életre tanít meg, hogy a gyakorlatban a szeretetben jól helyt tudjunk állni.

Teréz a 16. században élt Spanyolországban, kármelita szerzetes volt.

Tudom ajánlani az Önéletrajzát, amelyet ha kezünkbe veszünk olyan olvasmányos, hogy alig tudjuk letenni.

Az Öszövétségben Isten azt kéri, hogy legyünk szentek mert Ő szent (vö. Lev19,2).

Az Újszövétségben Jézusnál, már a szentség konkrét Máténál azt mondja legyetek tökéletesek, Lukácsnál legyetek irgalmasok mint a ti menyei Atyátok.

A Kedves Olvasóknak azt kívánom, hogy a szentekben találjuk meg a példaképeinket, hogy kik azok, akik közelebb állnak hozzánk, hogy ezáltal is megtaláljuk egymáshoz és Istenhez is az utunkat.

Szent György Otthon nyárvégi hírei

Szűk körben ünnepeljük a Szent György Otthon 25 éves jubileumát. Az 1995. októberben átadott épületben ma 72 lakó él biztonságot nyújtó, barátságos, higiénikus környezetben.

A Otthonban nem volt az elmúlt időszakban koronavírusos megbetegedés. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Komárom-Esztergom Megyei Tatabányai Kirendeltsége heti rendszerességgel

biztosította az előírt védőeszközöket. A lakók kapcsolattartását a zárlat alatt telefonon, skypeon biztosítottuk. A látogatások korlátozásakor a személyes találkozások is védőintézkedések betartása mellett történtek. Köszönjük a hozzátartozók megértését és türelmét. Nagy volt a megkönnyebbülés, hogy egy kicsit fellélegezhettünk, és lazíthattunk a szigorú szabályokon. A várható szigorításokat

és változásokat Tát honlapján kísérhetik figyelemmel.

Különösen nehéz betartatni az előírt távolságot, lakóink életében nagy jelentősége van az érintéseknek, hisz az idős legyengült, de még az aktív idősök számára is a simogatás, a kézfogás, az ölelés nagyon fontos érzélem közvetítő elemek. A látogatások hiánya a kedélyállapotot is befolyásolja, így még nagyobb hangsúlyt kap a gondozók és lakók kapcsolata.

Sajnos az Idősek Világnapját sem tudjuk a szokott módon megünnepelni, sajnálattal tudatjuk az érintettekkel, hogy

az ez évi hagyományos daloszenés délután a Kultúrházban elmarad. A hetven éven felüli lakosoknak a város legidősebb férfi és nő lakóinak most ezúton kívánunk további jó egészséget, és reméljük, hogy hamarosan bepótolhatjuk az elmaradt találkozást.

Kardos Mihály Atya elköszönt az Otthonban híveitől, helyette ezentúl Szócs László Atya tartja a csütörtöki szentmisét. Köszönjük Kardos Atyának, hogy eddigi munkájával támogatást nyújtott lakóink lelki életében.

PÉK KÁROLYNÉ SZOC. MUNKATÁRS

Új plébánosa van a városnak

Bemutatjuk Szőcs László atyát

Alig egy hónapja helyezte Főpásztorunk városunk szolgálatába Szőcs László atyát. Ennek kapcsán beszélgetünk az új élményekről, kihívásokról, lehetőségekről!

? Kedves László atya! Ismételten sok szeretettel köszöntjük Önt! Arra kérem, mutakozzon be pár szóban. Honnan jött? Hol töltötte gyermekkorát? Mindig is papnak készült?

- Erdélyben, Kézdivásárhelyen születtem, és egy közeli faluban, Ozsdolán nevelkedtem. Szüleim is katolikusok, édesanyám mélyen hívő asszony volt. Nekem kötelező volt templomba járni, őszintén megvallva nem mindig mentem szívesen, ez azért is lehetett, mert a környezetemben nem volt olyan gyerek, akinek a példája vonzott volna a templomba. Gyerek koromban meg sem fordult a fejemben a papság gondolata, mindig is családot szerettem volna alapítani.

? Ennek ellenére a Jőistén még is erre a pályára csábította... Hol töltötte a korábbi éveket? Ha jól tudom több helyen is megfordult, még Budapesten is.

- Igen, Budán a Felső - Krisztinavárosban volt az első kápláni helyem. Nagyon jó volt, sokat tanultam ott, aztán átkerültem Pestre, káplánnak a Külső - Ferencvárosba. Nem volt könnyű az áthelyezés, de kellett ez a tapasztalat, hogy a hivatásomban tovább erősödjek. Jól esik, amikor felhívják az ottani ismerősök...

? Mikor tudta meg, hogy áthelyezik? Ha jól tudom nem töltött túl sok időt Nyergesen, bizonyára Önt is meglepte a hír. Hogy fogadta az új kihívást?

- Mi emberek, azért élünk itt a földön, hogy a jó dolgokat összekapcsoljuk. Száz éve alapították a szaléziak Nyergesújfalun az iskolát - ahová hála Istennek többen járnak Tátról is - az elmúlt

években megfogalmazódott az a gondolat, hogy az eredményesebb nevelés azt kívánja, hogy a szalézi atyák többet jelen legyenek a városban. Mivel a plébánia az iskola mellett van, így ésszerű volt, hogy a plébániát is átvesszék. Nyergesen hat évig voltam, szívesen emlékszem vissza ezekre az évekre. Én is jónak láttam, hogy a szaléziak, Nyergesre jöjjenek, ezért benne volt a dologban, hogy előbb-utóbb megkapják, vagyis engem áthelyeznek, de nem gondoltam, hogy ennyire közel a szomszédba, Tátra és a többi falvakba.

? Lassan egy hónapja ismerkedik az új környezettel. Milyen volt a fogadtatás? Mik az első benyomások? Mik az új feladatok?

- Úgy érzem, hogy kedvesek voltak mind a négy helyen, vagyis az első benyomások biztatóak. Ez, az első időszak a figyelés. A szokások, emberek megismerésével telik, hogy jó együttműködést tudjunk kialakítani.

? Tát és Tokod eddig is közös plébánoson osztozott, az összeszkottság itt már adott. Hogy fog négy település együtt működni, hiszen bővültünk Annavölgygel, illetve Sárissáppal. Hogyan látja a lehetőségeket, hiszen már a miserendek összehangolása is komoly kihívást jelentett.

- Igen, a kettőből most négy lett, ami nekem is nagy kihívás, nekem is tanulnom kell ezt a helyzetet. Azt szeretném, hogy mindegyik olyan „felnőtt

közösség legyen a hitben”, hogy a lelkipásztor a szentségek kiszolgáltatója legyen. Azt gondolom, hogy összefogással tudunk eredményeket elérni!

? Mi az, amin szeretne változtatni, amit szükségesnek talál? Vannak célok? A plébánia felújítása adott...

- Igen, a plébánia felújításával párhuzamosan a lelki életet is kell építsük. Szeretném, ha a plébánián mindenki otthon érezhetné magát, nagyon fontos a nyitottság, a befogadás. Továbbá a már meglévő közösségeket kell erősíteni: a karitást, a ministránsokat, a rózsafüzértársulatot. Jó lenne, ha sikerülne cserkészcsapatot indítani, aztán házásoknak családcsoporthoz: pl.: a Mécs családcsoporthoz nagyon jónak tartom, és nyitott vagyok az új ötletekre is.

? Közeledik a szeptember, ami mindig magával hozza az iskolakezdést is. Nekünk a plébánián ez a hitoktatás megszervezését is jelenti. Korábban tanított Nyergesen is, tervez itt helyben is hittant oktatni?

- Igen szeretnék itt az iskolában is egy-két órát tanítani, hogy jelen legyek, ahogyan a többi településen is. És a plébánián is jó volna biblia órát tartani a későbbiekben.

? Ennyi új feladat között marad szabadidő? Négy település gondja-baja között hatványozott szerepet kap a lelki feltöltődés. Hogyan tölti ezt?

- Hála Istennek úgy érzem, hogy a hivatásom, a papság az, ami egyben a hobbim is. Természetesen nagyon szeretek a szabadban lenni, túrázni, a környéket megismerni, biciklizni futni és beszélgetni.

Köszönöm szépen a beszélgetést! Az új hivatáshoz pedig sok kegyelmet és a Jőistén áldását kívánjuk! Reméljük hamar otthon érzi majd magát városunkban!

KOVÁCS ARANKA

„ Gyors az idő, tűnik...”

30 éves a Táti Német Nemzetiségi Asszonykórus

A címbeli idézet így folytatódik: „... s úgy száll tova, észre sem vesszük.” Így vannak ezzel a Táti Német Nemzetiségi Asszonykórus tagjai is. Alig hagytuk magunk mögött a negyedszázados születésnapot, máris 30 évesek lettünk.

Öt évvel ezelőtt jubileumi viszszaemlékezésünket azzal zártuk, hogy bizakodva nézünk a jövőbe, s reméljük, hogy a következő kerek évfordulót is derűs lélekkel köszönhetjük.

Hát, íme kórusunk megérte a harmadik évtizedet.

Gazdag az énekkar esemény naptára képekben, eseményekben.

Mennyi emlékezetes próba, felejthetetlen fellépés, élményt adó utazás, közösségformáló program és örök életre szóló barátság!

Vajon mi a titka egy kórusnak, amely a három évtized után is aktív, fellépésekre készül és rendületlenül próbál?

Együtt énekelni egy csodálatos élmény, megnyugtató, kikapcsol, feltölt. Lehet, hogy úgy esünk be egy-egy próbára,

hogy kimerültek, fáradtak vagyunk, de megújulva erőre kapva lépünk ki 1 ½-2 óra után.

A tagok hetente egyszer a kultúrházban próbálnak, ott hazatalálnak, és egyetlen rezdülésből ismerik egymást.

A kórust 1990-ben Pothorszki Lászlóné alapította német nemzetiségi kórusként Nagy Szilvia zenei vezetésével. Számtalan sikeres fellépést mondhat magáénak a kórus országon belül és külföldön is. Fennállásának 30 éve alatt számos énekari minősítón vett részt a kórus, ahol arany, kiemelt arany minősítéseket és egy alkalommal „arany rozmaring díjat” is kapott. A kórus jelenlegi zenei vezetője Steinmann Vilmos, aki együtt halad, dolgozik a kórusral és látja az út végén a célt. Kórusunk lelke a harmonikás Kubalék János, kinek csodás játéka nélkül sivárabb lenne a kórus élete. A Férfikórusral közösen nagy lelkesedéssel készülünk a november 15-re tervezett jubileumi kórustalálkozóra, mely mindig melengető élmény számunkra. Továbbra is énekelünk a következő kerek évfordulóig, hiszen azt valljuk: „Könnyebb az élet, ha dalolhatsz róla.”

SCHMIDT GÉZÁNÉ.

Vidám nyárzáró délután és nyílt próba

2020. augusztus 30-án (vasárnap) közös éneklésre hívta a település lakosait a Táti Német Nemzetiségi Asszonykórus és a Táti Férfikórus

Az idei év járványügyi helyzete miatt - néhány megemlékezést kivéve - kórusainkkal sem találkozhatott a közönség.

Ezért a két csapat úgy döntött, - hogy egy megszokott, "szigorúbb" rendben zajló színpadi fellépés helyett - egy laza, vidám hangulatú nyárzáró délutánt tart, ahol a közönség, egy nyílt próba keretében közösen énekelhet velük együtt.

Helyszínül mi mást is választhattak volna, mint a Falumúzeumot, ahol a település tárgyi emlékeit a rendezvény ideje alatt meg is lehetett tekinteni. Köszönet érte Kostyál Jánosnak!

A valóban hangulatos, vidám rendezvényre teljesen megtelt a Falumúzeum udvara. Nemcsak tátiak jöttek el, de a környező településekről is érkeztek.

Nyergesújfaluról például a teljes nemzetiségi kórus is tiszteletét tette.

A mintegy 120 fő az Ein Prosit-ra emelte magasba poharát a nyílt próba nyitásaként.

A kötetlen közösségi együttélés elengedhetetlen eleme egy kis bor és zsíroskenyér, melyet a Táti Német Kisebbségi Önkormányzat biztosított.

HÁMOS LÁSZLÓ

2010. februárjában, az alapító tagok – akik az Asszonykórus 20. jubileumi ünnepségére szertettek volna egy meglepetés műsort összeállítani – talán nem is gondolták volna, hogy egy olyan kezdeményezés alapköveit tették le, melyből egy megyei szinten is ritka formáció áll fel, és akik még 10 év múlva is lelkesen dolgoznak együtt a sikerekért, a hagyományok megőrzéséért.

Valóban ritka felállás a környéken, és talán a megyei határait is át kell lépni, hogy tisztán férfiakból álló kórust találjunk. Olyan települést sincs sok a környéken, ahol (Asszonykórus és Férfikórus közösen) 35 lelkes kórustag énekl együtt például az Ich Grüße dich sorait: „Egy ország, egy csöpp kis ország, amelyet két szép nagy folyó szel át. Egy ország, egy csöpp kis ország, de nekem mégis az egész világ. Egy ország, egy csöpp kis ház, sok emlék, sok jóbarát. Egy kis ház a Duna partján, bármerre járok, az mindig visszavár”. És ha a Kultúrház karácsonyi műsoraira gondolunk vissza, nem csoda, ha sok település irigykedik, amikor Asszonykórus, Férfikórus, Pedagóguskórus, Gyermekekórus, Nyugdíjas kórus – mert nekünk ilyenek is vannak – kb. 80-an énekl együtt a Csendes éj, egy 35 tagú zenekar, a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar kíséretében. Azt hiszem, erre már igazán büszkének kell lennünk!

A férfikórus eredeti célkitűzése a táti sváb dalok és a táti pincéknél énekelt régi nóták átörökítése volt. Emellett – főként Kócziás György tanár úrnak köszönhetően, aki 2011-2018 között volt a kórus karmestere - repertoárunkon a katonanótáktól a bordalokig és múdalogig több műfaj is megtalálható. Köszönjük tanár úr munkáját, és jó egészséget kívánunk neki a pélföldszentkereszt-i idők otthonában!

Tanár úr nyugdíjba vonulását követően Prantner Imre vette át a csapat művészeti vezetését, aki

Jókedvben, csapatban

10 éves a Táti Férfikórus

Immár egy évtizede minden csütörtökön férfiak énekhangja tölti be Kultúrházat. Egy jókedvű csapat próbál itt, akiket az elmúlt 10 évben megyszerte, mint a jó hangulat hírnökeit ismertek meg

azóta is igyekszik minél többet kihozni a kórusból. Az új dalok tanulása mellett a korábban repertoáron szereplő régi sváb nótákból is próbál minél többet két szólamban megtanítani. Munkáját mi sem bizonyítja jobban, mint az a rengeteg dicséret, amit a kórus kapott az elmúlt években.

A táti Walzer hasábjain 2015-ben megjelent történeti áttekintés folytatásaként megemlítenődő, hogy 2016-ban csatlakozott a kórushoz Benedek László és Ruzsa László, 2018-ban pedig

Schmidt Ödön. Amíg Ruzsa László egy év után vált ki a csapatból, addig egyik alapító tagunk, Kostyál János - egészségi állapotára hivatkozva - 9 év lelkes munka után döntött úgy, hogy nem tud tovább részt venni a kórus életében. Munkáját köszönjük!

Köszönet Tát Város Önkormányzatának, a Táti Német Kisebbségi Önkormányzatnak valamint SPH Plusz Kft-nek, akik a támogatásukkal biztosították a kórus munkáját és utazásait. Hiszen - a járvány miatt

az ideai esztendő kivéve - évente kb. 30 meghívása-fellépése volt a kórusnak, mely teljesítéséhez bizony biztos anyagi háttérrel is rendelkezni kell.

És bár a csapat tagjai lélekben mindig fiatalok maradnak, azért az évek száma sajnos gyűlik. De hogy még sokáig együtt maradjunk egészségben, annak talán legfőbb biztosítéka, hogy mindig jókedvben, örömmel várjuk a próbákat, fellépéseket és a kórus tagjai magánemberként is mindig számíthatnak egymásra.

HÁMOS LÁSZLÓ

Az államalapítás ünnepén

„... nem az a magyar, akinek az volt már a nagyapja, hanem az, akinek unokája is az maradna.”

2020. augusztus 20-án az ünnepi szentmise után államalapító Szent István királyunkra emlékeztünk.

A műsorban elhangzott Kovács Aranka előadásában Faludi Ferenc: Szent István királyhoz című verse, valamint a Táti Asszonykórus és Férfikórus előadásában az Ó, Nagyasszony, nemzetünk reménye kezdetű ének. **Németh Péter** képviselő ünnepi beszédében elhangzott gondolatait Rozványi Dávid versével állította párhuzamba, melyet most közreadunk.

Rozványi Dávid
Békési Szent István - záró könyörgés

"Hol vagy, István király?"
Keressük arcodat,
de nem találjuk a főlíansok
öreg-illatú lapjain,
aranyozott ereklyetartókon,
hősies festményeken.

Ha élsz még, bennünk élsz,
hisz mi, a Te néped
vagyunk műved,
bennünk folytatódik életed.

A sors elvette minden
gyermeked,
a bátor vadászt, Imre herceget,
de élünk mi, a nemzet,
mely urának vall még ma is
Tégedet.

Míg éltél, itt a földön,
tartásod büszke volt,
bal térded nem érintett földet,
de mi, balga utódok,

görbe gerinccel,
hajbókolkunk, divatnak,
pénznek...
Adj erőt, Szent István, király!

Utat nyitottál a világnak
Jeruzsálem,
a Szentföld felé,
jöttek bűnbánó bűnösök,
szentek,
jött a hit...
Mi is megnyitjuk határainkat,
árunak, pénznek, vastagtárcájú
vendégnek,
de a hit ma már nem jön,
s csak az úton látjuk Jézus lába
nyomát.
Vezess a hit útján, István király!

Békét szereztél hazánknak,
dússá tettél minden aratást,
kezed alatt kenyérben, békében
nem volt hiány,
életet adtál, teljes életet,
a test és a lélek nem szűkölködött
adj erőt, hogy ápoljuk művedet!

Erős kezed nem csak kardot
ragadott,
törvényt is alkotott,
megvédte, ki megélte azt:
adj erőt, hogy törvényed ma is
óvón hassa át,
mindennapi életünk sorát.
Műved folytatódjék abban,
ahogy vetünk,
búzáat, tanítást, mindennapi
munkát,
add meg István király, hogy dús
legyen minden aratás!

Add meg, István király,
hogy műved ne a história ósdi
fejezete legyen,
hanem mi, kik utadat járjuk éle-
tünk során,
hogy nem nép,
hanem nemzet legyünk,
melyet Istenben nekünk
álmodtál.

Tisztelt Ünneplő Közösség!

Úgy gondolom, a költő fohászja jól megmutatja első királyunk munkájának lényegét és arra buzdít minket, ne feledkezzünk meg arról az útról, amire Szent István vezette a magyarokat.

Ezen az úton elindulni nagyon nehéz lehetett. Rendkívüli bátorságot, óriási erőfeszítést, és rengeteg munkát kívánt.

A honfoglalás utáni 100 évben a Kárpát-medencében élő elődeinknek nem volt Nyugat-Európa által elfogadott állama. De amikortól lett királyunk, lett királyságunk is, vagyis lett államunk. Ezt kimondani milyen könnyű, de az a fiatalember, aki apja, Géza örökébe lépett, hatalmas terhet vett a vállára. Át kellett formálni a társadalmat, el kellett fogadtatni a nyugati kereszténységet, el kellett fogadtatni a szomszédokkal az új királyságot. És ez sikerült. Ezért tiszteljük Öt legnagyobb királyunkként.

Néhány fontos dolgot kiemelek, amit István megvalósított:

- Az egyházmegyék szervezése során az, hogy Esztergom érseki rangot kapott, óriási fegyvertény volt. Így a magyar egyház nem alárendelten kapcsolódott Európához, hiszen nem valamelyik német érsekség fennhatósága alá, hanem közvetlenül a pápa rendelkezése alá került.

- A hagyományokat tisztelő lakosságot az új hitre térítette, amelybe rendkívüli energiát fektetett. Ezt csak vasmarokkal lehetett elvégezni, és mindenre kiterjedő törvényeket kellett hozni: gondolkodok a templomépítésekre, a tized bevezetésére, a misékre járás szabályozására stb. És mindezt rövid idő alatt.

- Ha kellett, fegyverrel védte meg a hazát.

- Természetesen az államügyek sem szorulhattak háttérbe, megszervezte az ispánok vezette vármegyéket. Törvényeket hozott és az utódjául szánt Imre hercegnek Intelmeket írt, hogyan lehet majd jó uralkodó.

Ebből nem idézek, de engedjék meg, hogy mindössze az intelmek fejezeteit felsoroljam:

- A katolikus hit megőrzéséről
- Az egyházi rend becsben tartásáról
- A főpapoknak járó tiszteletéről
- A főemberek és vitézek tiszteletéről
- Az igaz ítélet és a türelem gyakorlásáról
- A vendégek befogadásáról és gyámoltatásáról
- A tanács súlyáról
- A fiak kövessék az elődöket
- Az imádság megtartásáról
- A kegyességről és irgalmasságról, valamint a többi erényről

Látható, mennyi mindenre kiterjedt a figyelme, és mekkora hangsúlyt fektetett itt is az új hitre.

István király erőfeszítései után mindig akadtak olyan vezetők, akik nem hagyták veszni azt a munkát, amit a szent uralkodó a haza fennmaradásáért tett. Ismerjük történelmünket: tatár, török, osztrák, francia, német, orosz, sőt magyar ellenséggel is küzdött ez az Ország. Megáláztak, megcsonkítottak bennünket, és volt idő mikor arra kényszerítettek, hogy elfeledjük a Szent István-által létrehozott hagyományokat.

Tudjuk, hogy a mostani napokon, ebben a nehéz helyzetben ugyanúgy kell küzdenünk Európával, hogy megőrizzük függetlenségünket, elfogadtassuk hovatartozásunkat. Ezért kell megmaradnunk a Szent-István-i úton.

Bár a költő versében megfogalmazza aggodalmait a mai társadalom hibáival kapcsolatban, mégis örömmel néz a mai, mert még mindig itt vagyunk, több mint ezer év után is. És remélhetően sokan valljuk azt, amit egy határon túl élő, Lábatlannal szembeni, karvai zenész mond egyig dalában:

„... nem az a magyar, akinek az volt már a nagyapja, hanem az, akinek unokája is az maradna.”

A Balatonboglári Jazz-táborra a Budapest Jazz Orchestra Facebook - oldalán találtam rá, miközben a zenekar előadásai között böngésztem. Elolvastam a táborról szóló tájékoztatót és egy hirtelen ötlettől vezérelve arra az elhatározásra jutottam, hogy a gyermekeimmel részt kell vennünk ezen a rendezvényen! Úgy gondoltam, a gyerekekre ráfér egy kis gyakorlás, én pedig –bármilyen is, –csak tanulhatok... A gyerekek több éve folytatnak zenei tanulmányokat, a fiam dobol, a lányom fuvalázik. Én 1-éve kezdtem harsonázni... ez egy kicsit elbizonytalanított. De felhívtam telefonon Schreck Ferencet, a tanáromat, aki a táborban is mint tanár vett részt, és megkérdeztem: van-e nekem keresnivalóm ebben a táborban?

Első pillanatban –úgy éreztem – kicsit megdöbbszent az ötletem hallatán, de azt mondta: miért ne? Aztán ahogy beszélgettünk a részletekről, már egyre jobban örült, hogy kitaláltam magunknak ezt a kis játékot. Legalábbis én azt hittem, hogy játék lesz, de ez nem az a játékos-, muzsikálós-, pancsolós- és iszogatós zenetábor volt, mint amire gondoltam. Annál inkább egy komoly „szakmai találkozó”, ami kizárólag a zenélésről szólt, azon belül is a Jazz-ről! Feri mondta, hogy sokat fogunk zenélni, de gondoltam: egész nap nem lehet fújni... Kiderült: De Lehet!

Amikor nem zenéltünk, akkor a lányommal kottáztunk, transzponáltunk, dúr-oztunk, moll –oztunk, amíg a fiam a gumilapot ütötte vagy szintén a kottáival foglalkozott.

A napi program úgy nézett ki, hogy reggel 8:00-kor reggeli, aztán 9:00-kor kezdődtek az egyéni órák, amikor mindenki a saját hangszeres tanárával gyakorolt 1-1 órát. 12:00-kor ebéd. 14:00-kor szekció próba volt, amikor az azonos hangszeren játszó zenészek együtt gyakoroltak az esti Big Band gyakorlásra. 15:00-tól 16:30-ig kis-zenekari gyakorlat volt. Itt 5-8-fős zenekarok- és énekesek gyakoroltak a tábor zárásakor megrendezésre kerülő koncertre, ahol minden kisczenekar adott egy rövid, három dalból álló kis koncertet. 18:00-kor vacsora, utána 18:30-tól 20:00-ig Big Band gyakorlás.

Itt naponta kellett egy új zenét megtanulni. ...én megtanultam szellem-harsonázni... De azért hét végére már volt valami közöm a dallamokhoz! A gyerekeim olyan örömmel beszéltek esténként arról, hogy milyen új dolgokat tanultak megint, hogy nyilvánvalóvá vált számomra: ide jövőnk jövőre is! Főleg, hogy a tábor vége előtt már meg is kérdezték: Jövőnk jövőre is? Pedig olyan fáradtnak talán még soha nem láttam őket, mint az alatt az egy hét alatt. Nagyon sokat zenéltünk, még többet tanultunk. Ha

Amikor egy zenész táborozik...

Zeneiskolai hírek

Leitermann Tamás élménybeszámolója a Balatonboglári Jazz-táborról

nem órán voltunk, akkor gyakoroltunk, a Balatont egy hét alatt összesen kétszer láttuk, egy-egy esti séta alkalmával, de később bepótoltuk a strandolást is!

Ám a Big Band gyakorlás után nem ért véget a nap, akkor kezdődött ugyanis az örömmel! Mindenki levonult a romkocsmához és ott egy berendezett színpadon felváltva zenélhetett, aki akart... és tudott! Aki nem zenélt éppen, az a bárpultnál állt sorban, mivel az egész napos gyakorlás után eléggé ki tud száradni a zenész, de ezt

a problémát ott már lehetett orvosolni, nem véletlenül volt az objektum neve „Rom-kocsmá”.

A hét viszonylag gyorsan eltelt, szinte észre sem vettük, hogy eljött a nap, amikor elő kellene adni azt, amit meg kellett volna tanulni... A táborzáró koncert nagyon jól sikerült, a közönség élvezte a több mint három órás előadást, az előadók nem kevésbé! A hazaút volt kicsit hosszú, még este haza-indultunk, de a gyerekek most nem veszekedtek az autóban úgy, ahogy szoktak...

Idén is sikeresen pályázott a fúvószenekar!

A Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület februári közgyűlésén a tagság úgy döntött, hogy a zenekari hangzás további javítása érdekében megpróbálják folytatni a trombiták egy részének szárnykürte cserélését. Ennek érdekében jelentkeztek a Magyarországi Németek Országos Önkormányzat által

koordinált, a Német Szövetségi Köztársaság Belügyminisztérium (BMI) által „magyarországi német kultúracsoporthoz támogatására” kiírt pályázatra. A német nyelven megírt pályázatot a Táti Német Kisebbségi Önkormányzat támogató határozatával február végén eljuttatták a MNOÖ Tatabányai Regionális

Irodájába. Augusztusban kapták az értesítést a MNOÖ Kulturális és Média Bizottsága határozatáról, mely szerint a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület a Németországi Szövetségi Köztársaság Belügyminisztériuma jóváhagyásával az Adams Sonic szárnykürt beszerzéséhez 1500 EUR összegű támogatást kapott. A 610.000 Ft árú, kiváló minőségű hangszert a budapesti Fon Trade Music Kft-nél fogják megvásárolni, mert itt kapták a legkedvezőbb ajánlatot.

A fúvószenekar tagjai ezúton is köszönik a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatán keresztül nyújtott BMI támogatást.

Gefördert durch:

Bundesministerium
des Innern, für Bau
und Heimat

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Megújult két kereszt Mogyorósbányán

2020. június 30-án ritka esemény volt Mogyorósbányán. A faluból gyalogosan érkező Szabó József László plébániai kormányzó a hívők és a hittan táboros gyerekek körében megáldotta mogyorósi hívek által, a falu közelében állított keresztet, amely a 2000-es években fenyőből készült - időközben tönkrement - kereszt pótlására készült.

A tölgyfa keresztet mogyorósbányai Dániel Gábor ősi faragott motívumokkal díszítette. A kereszt környezetét Obermayer Zoltán terméskövekből igényesen kirakta és kövirózsákkal beültette. Isten áldása legyen mindenkin, aki hozzájárult a kereszt elkészítéséhez.

Ezután továbbmentünk az ősi zarándokúton Péliföld-szentkereszt irányába, ahol

egy fészület megáldása következett. Erdész munkám során figyeltem fel a régi erősen megrongálódott fészületre. A kidőlt félben lévő fakeresztet az 1940-es vésett évszám még kivehető.

Megpróbáltam utánajárni, hogy ki és miért készítette. Annyit sikerült kideríteni, hogy az 1785-ös katonai felmérésű térkép erre a helyre már keresztet jelöl.

Ekkor már Péliföld-szentkereszt zarándokhely, feltehetőleg azt is zarándokok állították. A 80 éve állított keresztet a mogyorósbányai Historia Domus nem említi, helyi emberek sem emlékeznek rá, hogy ki készítette. Mivel ebben az időben a hitélet a faluban és környező településeken is jelentős volt, valószínűleg ezt a fészületet is zarándokok vagy falubeli emberek állították.

Ami a környéken is ritkaságnak számít, egy pléhkrisztus van a keresztre szegezve. Különlegessége a fészületnek, hogy egy igen idős tölgyfa tövében áll. Ez is jelzi a hely történelmi múltját.

Elhatároztam, hogy felújítom a fészületet. Mivel a faanyag már igen korhadt, ezért új keresztet kellett tölgyfából a régi mintájára elkészítenem. Az 1940-es évszámot az eredetihez hasonlóan véstem rá, a 2020-ast más mintával.

A pléhkrisztus már nagyobb kihívás volt, mert a rozsdá erősen megrongálta, lemásolni sem lehetett, helyette készült lemezből egy hasonló corpus. A Krisztus ábrázolása a táti-tokodi Szerdai festők igényes és lelkes, munkáját dicséri. Isten fizesse meg segítségüket.

A szertartás végén Szabó József László atya a hittanosok szentolvasóit is megáldotta.

Megújult két kereszt egy ősi zarándokút mentén, összefogással, lelkesedéssel. Köszönet érte mindenkinek.

LEJEGYEZTE: KOVÁCS JÓZSEF
ERDÉSZ BAJNÁRÓL

Sok kereszt áll utak mellett
Kinek kőből-kinek fából
A miénk is most fából áll,
Híre ismét messze száll.

Mindig van baj hegyen völgyön,
S mindig így lesz itt a földön,
Verejtékkel szerzett kenyér,
Ezért kérges itt a tenyér!

Krisztus kezét széjjel tárja,
A tiedet kulcsold imára!
Mert mindenkinek van Golgotája
De azért... a végén... rajta...
A Jézus várta keresztfája!

(TÁTI KÁTAI FERI)

Uram, Jézus Krisztus,
Te eljöttél erre a földre,
Hogy találkozz velünk,
S kihívj minket megszokott életünkől.
Ígéretet tettél arra,
Hogy helyet készítesz nekünk,
S egy napon
Magadhoz veszel minket.
Azóta tudjuk biztosan,
Hogy nem ez a világ
Az igazi otthonunk.
Zarándokok vagyunk,
Kik vándorlásunk során
Téged követnek,
A Te nyomaid keresik.
Add hát, Urunk, hogy életünk
Valódi zarándoklat lehessen,
S Lelked minket Hozzád
vezessen.
Ámen.

Fúvószenekarunk szabadtéri koncertje

A megalakulásának 35. évfordulóját októberben ünneplő Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar 2020. augusztus 19-én, 18.30 órai kezdettel egyórás szabadtéri koncertet adott a Táti Kultúrház előtti téren. Műsorukon a Bulhardt Vilmos alapító karmester által feldolgozott táti német nemzetiségi darabok és népszerű indulók, keringők, valamint polkák szerepeltek.

A körülbelül 120 főnyi közönséget és a fúvószenekar tagjait Turi Lajos Tát város polgármestere és Steindl Balázs a Komárom-Esztergom Megyei Községi alelnöke köszöntötte.

A rendezvényt a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat és az Emberi Erőforrások Minisztériuma Emberi Erőforrás Támogatáskezelő szervezete támogatta.

Köztéri koncertek településünkön

Az országos TérZene program keretein belül a nyár folyamán településünkön az Óbudai Danubia Zenekar formációi adtak két ízben is köztéri koncertet.

Elsőként július 10-én 18 órakor az Óbudai Danubia Zenekar ütőhangszeres kamaraegyüttese lépett fel az Aldi mellett.

Majd július 25-én 10.30 órakor az óbudaiak fúvós kvintettje adott műsort. Az eredetileg a Tátika térre tervezett program az eső miatt az úgynevezett tornyos ház emeleti fedett teraszán került megrendezésre, melyért köszönet a tulajdonos Boda Zoltánnak.

Mi is az a TérZene Program?

A klasszikus zene jóteknő hatásait kutatások sora igazolja, ennek ellenére csak egy szűk réteghez jut el a hangversenytermekben felcsendülő zene

varázsa. Ezen szeretne változtatni az EMMI kultúráért felelős államtitkársága egy új, komolyzenei program létrehozásával, mely Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár kezdeményezésére 2019. október 1-jén, a Zene Világnapján indult el.

A TérZene Program célja, hogy az 5000 fő feletti települések közül minél több helyszínen felcsendüljön a klasszikus zene. A minisztérium a társadalom szélesebb rétegei számára szeretné népszerűsíteni a komolyzenét, így a parkokban, zenepavilonokban, köztereken a klasszikusok közösségi élménnyé válhatnak.

Fontos, hogy minél több érdeklődőt lehessen bevonni a klasszikus zenei kultúra verkeringésébe aktív muzsikusként és zeneszerető közönségként egyaránt.

HÁMOS LÁSZLÓ

Táti Halzer

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA

Felelős kiadó: Turi Lajos polgármester | Tel/Fax: (33) 514-510 | E-mail: polghivatal@tat.hu

Szerkesztő és tördelés: Hámos László | Tel/Fax: (33) 504-710 | E-mail: tatkultur@gmail.com

Nyomda: „Spori Print Vincze” Kft. Esztergom | Készült 2000 példányban

Címlapon: Ősz a Kultúrháznál (fotó: Hámos László)

A táti matató ménkű

- Helytörténeti írások sorozat -

E különös 1811-es természeti jelenségről Kántor Klára a MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltárának főlevéltárosa gyűjtött anyagot, melyet most teljes egészében közreadunk

Egy ismeretlen szerzőtől származó, Esztergom környéki időjárási megfigyeléseket tartalmazó naplóban a Szaturnusz planéta uralkodása alatt álló 1811. esztendőről az alábbi bejegyzést olvassuk: „Ezen Esztendő különös, Tele jó volt 2/6 oly hó ált círciter/ 8 hétig az után az tavasz, essős, jó volt Áprillis végig, május elején elkezdett oly nagy foróság lenni, hogy meleg nyárban caniculában is ölegendő meleg lett volna, és tartott ezen meleg álandóban, május, június, július, aug/ usztus/ september/ 23 napjáig és esső ritkán volt nagy szárazság, ha voltis esső sebes kártevő [...] 23 september/ napján szép esső lett s ez után naponként esett, az üdő jó meleg volt. 27re veradóra nagyégi haború volt, az üstökös csillag is mely több egy holnapig egész éjjel látszott eltűnt.”

E „különös” 1811. esztendő hosszú, forró nyarában, június 11-én nem mindennapi zivatar csapott le a kis Esztergom megyei falura, Tátra, közelebbről a falu második legjelentősebb épületére, a vendégfogadóra és környékére. E rendkívüli eseményt megörökítő iratra a Komárom-Esztergom Megyei Levéltárban őrzött Esztergom vármegye adószedőjének iratai című fond rendezése közben bukkantunk. Az irat – tárgyát tekintve – egy szolgabírói helyszíni szemlét tartalmazó jegyzőkönyv, mely a falu villámcsapás által elszenvedett kárait veszi számba. A vármegye a falu előjáróságának kérelmére hivatalos személyt küldött ki a szemle lefolytatására, melynek célja az volt, hogy a kár meglétét és az emiatt benyújtott adóelengedési kérelem jogosságát igazolja a vármegyei közgyűlés felé.

Az irat és az abban rögzített eset különlegességét mégis az adja, hogy a helyszíni szemlét tartó Wargha László járási főszolgabíró és esküdtje nem csupán a keletkezett kár mértékét jegyezte fel, ahogy szokásban volt, hanem fontosnak tartotta a „ménkű” különös, egyben hátborzongató „tevékenységének” részletes, ám mégis csak a tényekre szorítkozó, általa nem kommentált leírását is. Az a tény azonban, hogy magában a fogadóban nem, csak a környező házakban esett jelentősebb anyagi kártétel, mégis elsősorban a villám fogadóbeli garázdálkodását sorolja el, bizonyítja a hivatalos személy nem ok nélküli ámulatát. Ízes magyarsága, latinus mondatszerkesztése, a maitól eltérő szóhasználata az elbeszélte tragikus esemény dacára is képes mosolyt csalogatni az olvasó arcára. Az iratot a könnyebb olvashatás kedvéért betűhív átirásban is közöljük, előbb azonban vessünk egy pillantást az esemény helyszínére!

Tát település ebben az időben mintegy 600 lelkes, többségében németajkú lakossággal bíró falu, mely a Nagyszombati Szent István Szeminárium tulajdonát képező tokodi uradalom része Ebszónnyel és Tokoddal együtt. Az uradalmat – melynek központja Tokod – az Esztergomi Székesfőkáptalan kezelte. Eseményünk helyszíne a táti uradalmi vendégfogadó, melyet a káptalan évente-félévente kőtyavetye vagyis árverés mellett bérbe adott. A bérlet minden esetben november 1-jén, tehát a katonai év kezdetével indult és vagy Szent György napig (április 24.), vagy Szent Mihályig (szeptember 30.) tartott.

A rendelkezésünkre álló adatok szerint az uradalmi vendégfogadó bérletként történő hasznosítása 1790/1791. évben kezdődött és egészen 1800-ig a káptalan saját kocsmárosával, az „educillator dominalis”-ként emlegetett Majer vagy Meyer Józseffel üzemeltette. A későbbiekben szinte minden évben változott a bérlő személye, de éppen a tárgyalt évünkben ismét Majer József a bérlő. 1803/1804: Hulmon János, 1804/1805: Adolf Jakab, 1805/1806: Schmid János, 1806/1807: Majer Theresia, 1810/1811: „uraság vendégfogadós”, 1811/1812: Sigler József, 1812/1813: Schmid József. Az utolsó év, melyben a fogadó – a dikális összeírások tanúsága szerint – még bérleményként van feltüntetve: 1832/1833, ekkor Czimmermann Ferenc bérli. Ezt követően évekig Pratskó Józsefet írták össze a vendégfogadó alatt. Pratskó József nem bérelte a fogadót, de itteni pálinkafőző üstje után adóznia kellett.

A régi táti vendégfogadó helyileg ma a Bécsi úton, a korábban nagykoksmaként, majd „Hangya” boltként, jelenleg bevásárló központként működő épület helyén állt. A 19. század elején, nyugati irányból nézve a falu szélső házaként, 1. sorszám alatt tüntették fel az összeírások.

A jelenlegi épület alatt található hatalmas, boltíves pince alátámasztja feltevéseinket a két épület illetve ezek helyének azonosságáról.

MNL KEML IV.3.c/2. Esztergom vármegye adószedőjének iratai. Adószedői számadások mellékletei. 1063/1811. kgy.sz.

(A helyszínelést végző Wargha László főszolgabíró jelentése):

Alább irtt aláztatosan jelentem, hogy mostan folyó Szent Iván Holnapnak 11-dik napján reggeli 9 és 10 óra között, Egy véletlen, és távúlrul kerekedet fekete terhes folyhó, bé borétván az Egész környéket, Nagy Zör-géssel, és Villámlással, először a Nyerges Újfalusi Tsordában egyszerre két Tehenet agyon ütött; azután pedig szörnyű Zúgás és Ropogás között Táthi Helységben többszöri Menkő ütések közül, Egy, vagy is több Ütés azt nem tudhatni következendőket okozta, Az vendégfogadónak Kéménye fölső részit le tsapta, két helyet a kémény falát fönt az Padlason ki lyukasztotta, ennyihány Horogh fát legapróbb szálkákra, mint a Legyező Söprök szoktak lenni öszve hasogatta, Egyet pedig meg gyújtott, melyet az Pintér hamarjában észre vevén az Istálóban szaladot, és az ottan betegeskedő Hausknechtet föll költötte, aki is el felejtkezvén beteges állapottyáru, azonnal föll Ugrot, és Egy kanna Vizet vevén a Padlásra szaladot, ottan az pislogó Horogfán lévő Tüzet szerencsésen el ojtotta, és az által a vendégfogadót meg oltalmazta; Ezen Menkő Ütés le jövén a konyhába, az ottan lévő Személyeket, Egy pillantásba le tsapta, és Ugyan: a Kelnert, aki az Udvar felé lévő ajtón ki akart menni, az ajtó ragasztóhoz támasztotta, aki otan állot mind addig, méglen a Vendégfogadósne kijöven a Szobából, és ötett holtnak lenni gondolván állásából mingyárt az ajtóban a földre nem fektette. Bizonyos Keczer János nevezetű, és Austriából születet Hausknechtet pedig, aki Esztergombul az volt Vörösvári Vendégfogadós Gazdájátul Szalmaért küldetvén éppen akkor érkezett oda, és az konyhában lévő három szolgálóval az Utcza felé lévő ablaknál álván Cseresnyét evet, úgy agyon ütötte, hogy az Orvosi meg vizsgálás után, mellyet Prokopius orvos Úr vitt végben más nap el is temettet; hasonlóképpen mind a három szolgát az

földre ütötte, az kéményalat lévő gerendát Mintegy jó tsap vastagságnyira köröskörül furta, és az Ucza felé lévő ablakon ki mentén, az Falbul Egy darab maltert leszakasztván, az konyha mellett lévő Szobának ablakján az Üveg közöt lévő kereszt ráját ki ütven, a Szobában ment, ahol a Dajka éppen az ablaknál Egy kis gyermekkel ülven sértetlen maradot, hanem közel hozzá álván Egy másik mint egy 7 vagy nyolcz Esztendő gyermek, annak a lábáról az Egyik csizmáját apró darabokra szagatván, semmi baja nem esvén. Másiknak pedig az két oldalát ki hasétotta, a falon lévő három képek Üvegét össze törte, és az boltozat falán köröskörül a szobában, számtalan lyukokat, és karmolásokat tett, melyeket az másik Szobában is, de nem oly

láczaatosan folytatta, végtére el tűnt. Midőn ezek a vendégfogadóban okoztattak, éppen akkor az érányában lévő Pratskó Mártony Gazdának háza, nemkülönben Pap János Zsellérnek Háza, ahol senki oda haza nem volt, hanem az ajtók bé zárva valának meg gyulladot, és az Pap András Szomszédnak Istálójával együtt, ámbátor az el oltásban eleget igyekeztek, az Esső is Zápor módon öntözte, egészen el éget, és ugyan Pratskó Mártony Egész helyes Gazda Háza konyhája, kamrája, kotsi Szény, Istáló, 3 Szekér, holmi Gazdaságbéli Eszköz és Liszt Öszvesen bötsültetett 1500 florint!

Papp János Zsellér Háza konyhája, kamrája, Istálója és minden élelemre való Elesége 600 f

Papp Andrásnak Istálója 150 f, Bauman Péternek öllyá f 50

Mindenestül 2300 f

Akik minnyáján az adójoknak el engedésiért, mely térszen ad ordinariam [hadiadóba] f 163, 36 krajcárt, ad Domesticam [háziadóba] f 88, 11 krajcár, utramque [mindkettőbe] f 251, kr 48, és az keresztényi segedelemtől alázatosan esedeznek; ami pedig az Vendégfogadóban lévő kelnert illeti, minekutánna az le ütése után mint egy fél óra mulván fel emeltetett, az három Szolgálóval együtt Nyugodalomra vétetett, és bizonyos Ferenczi nevezetű Borbély által, aki éppen akkor viletlen oda érkezett ere meg nyitattott, mintegy két Napi betegsége, vagy is inkább ijedsége után, előbbeni Egészségére visza hozattott, Melyről térszen ezen alázatos jelentésemet.

Esztergomban. 20 a Juny 1811o.

Epilógus

Noha közlésünk címe mata-tó ménkűt, mai kifejezéssel gömbvillámot idéz, a jegyzőkönyvben nem történik említés a villám alakjáról, színéről, szagáról, melyek gyakori ismérvei a gömbvillámnak. Ugyanakkor a villám elbeszél cselekedetei: a padlásról a kéményen keresztül való leereszkedése, hosszas ideoda mászkálás és karmolások a helyiségekben és azok között, a padlástüzet eloltó Hausknecht megölése, a dajka és a gyermekek életének megkímélése az apróra szabdalt kiscsizma ellenére, a Pratsókék kigyulladt házának olthatatlansága stb. mind olyan jelenség, mely más, régi gömbvillám-leírásokban is szerepel.

A döntést kedves Olvasóinkra bízuk. KÁNTOR KLÁRA

Cirkuszi előadással köszönték meg a segítséget

A Donnert Cirkusz tartott előadást Táton

Különböző látványos trükköket, mutatványokat láthattak azok, akik ellátogattak a Donnert Korona Vándorcirkusz táti előadására. A társulat szeptember 3-i ingyenes előadását az Emmi Kultúráért Felelős Államtitkárságának a Köszönjük, Magyarország! projektje finanszírozta, ahol Donnert Viktor cirkuszigazgató, Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár és Turi Lajos polgármester köszöntötte a vendégeket.

A cirkusz csodája, egyedisége az emberi munkára, tevélegességre épül. Ez vált ki bennünk katarzist – mondta Turi Lajos polgármester a Donnert Korona Cirkusz előadásán.

Donnert Viktor cirkuszigazgató köszöntője után Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár mondta el a gondolatait.

A politikus rögtön meg is jegyezte, hogy örömmel látogatott el Tátra, ahol rendezett, gondozott környezet veszi körbe a lakosokat. Felidézte, hogy a járványügyi időszak következtében számtalan művész esett el a bevételeitől. Az előadók megsegítésére indult el a Köszönjük,

DONNERT VIKTOR, FEKETE PÉTER ÉS TURI LAJOS

Magyarország! program, melynek keretében támogatást nyújtottak azoknak, akik a pandémia alatt nem tudtak dolgozni.

– A polgári kormányzásnak célja, hogy ne segélyt, hanem

lehetőséget osszunk. Az a pár százezer forint, sokszor milliós kiosztott forrásért cserébe azt kértük, hogy amikor elindul az élet, akkor egy-egy előadással köszönjük meg azoknak, akik

a legtöbbet tették a pandémiai helyzetben, hogy túléljük az első hullámot – mondta Fekete Péter, majd hozzátette, hogy rendkívül hálás a művészeti élet szereplőinek, hiszen az egészségügyi és rendvédelmi dolgozók után talán ők tettek a legtöbbet azért, hogy megőrizzük a lelki egyensúlyunkat.

A kultúráért felelős államtitkár megköszönte dr. Völner Pálnak, a térség országgyűlési képviselőjének a munkáját, hiszen odafigyel minden, a választókerületében található településre. Fekete Péter bejelentette, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) támogatásával újul meg a táti templom orgonája, ami azt is bizonyítja, hogy jó kezekben van a város. A műsor elején a Fővárosi Nagycirkusz zenekarának tagjai vonultak porondra, majd egy zsonglőrmutatvány következett, ahol az artista nemcsak bábuokkal, hanem labdákkal és karikákkal is trükköket mutatott be. A folytatásban is megannyi érdekes produkciót láthatott a közönség.

WALCZER PATRIK
(KEMMA.HU)

Mozgalmas volt nyár a sportegyesület életében

DG TÁT SE hírei

Egyesületünk az idén nyáron is szervezett sport és szabadidős tábor a táti sportpályán.

A járvánnyal kapcsolatos bizonytalanság miatt csak egy turnust hirdettünk meg, de akár kettőre is lett volna igény, hiszen idén több mint 40 gyerek jelentkezett a táborba.

Az előző évekhez hasonlóan most is többféle sportággal ismerkedhettek meg.

Ebben az évben újdonságként, a teniszpályán külön teniszoktató foglalkozott az érdeklődő gyerekekkel.

Nem maradhatott el a szokásos kirándulós nap sem, amikor is a gyerkőcök nagy örömeire kisvonat vitte őket Esztergomba, majd a Strázsa-hegyhez. A tanösvényen keresztül felmentünk a hegytetőre, azután onnan a sátorkőpusztai barlanghoz

gyalogoltunk. Délután a túra végén újból a kisvonat szállította vissza a táborozókat a sportpályára.

A Táti Teniszklubbal együttműködve tenisz szakosztállyal bővíthet egyesületünk. A jövőben pályázati források bevonásával a meglévő három teniszpálya mellett egy negyedik pálya kialakítására kerülhet sor.

Elkészült a sportpályán a műfüves pálya.

A késő őszi, téli edzések megtartására kiválóan alkalmas a felnőtteknek és a nagyobb utánpótlás korosztályoknak.

Idén is megrendezzük a kispályás bajnokságot őszi, tavaszi fordulókkal, amely a műfüves pályán kerül lebonyolításra.

Felnőtt labdarúgó csapataunk az ide szezonban a megyei másodosztályban szerepelhet a bajnokságban.

Kerékpáros csapatunkkal a több kisebb túrák mellett az előző évekhez hasonlóan (Mura menti túra, a Karintiai tavak, Millenniumi kerékpárút) hagyományosan az idei nyáron is szerveztünk több napos bicikli túrát. Lentiben volt a szállásunk innen indultunk naponta a tűrákra, olykor autóval mentünk a kiinduló pontra. A zalai dombság szépségeit csodálhattuk meg egy körtúra során. A szlovéniai Jeruzalem borvidéket tekintük keresztül kasul. Alendvai Vinárium kilátótoronyhoz kerekeltünk Lentiből az erdőn és a hegyen át.

Dél-burgenlandi körtúra heiligenbrunni (szentkúti) pincefaluból, szőlő dombokon át a güssingi (Németújvár) Batthyány-várral.

Partner kerékpáros egyesületekkel együttműködve tervezzük egy Duna-Gerecse kerékpáros túra maraton szervezését a Gerecse vidékén melyet hagyományosan minden évben megrendeznénk frissítő pontokkal, a célban érmmel, étellel.

CSILLAG CSABA ELNÖK

GÓLYAHÍR

2020. nyarán született táti gyermekek, városunk legifjabb polgárai:

Dániel László és Karácsony Nikolett fia, Ábel Benedek Mucha Máté és Pázmándi Alexandra fia, Zétény Nagy Norbert és Birosz Julianna fia, Dávid Patkó Gergely és Dédesi Andrea fia, Milán Gergely Kiss Kálmán és Schmidt Tímea fia, Kálmán Lovász Ádám és Sziijártó Edit fia, Zétény Vagyoczkó Bálint és Hédl Anna leánya, Vivien Kovács Zsolt és Magassy Brigitta fia, Zétény Hunor Bajkai Csaba és dr. Németh Eszter Bernadette fia, Kristóf Tóth Péter és Molnár Enikő leánya, Lora Rákosi István és Nyul Gabriella leánya, Fruzsina Dániel Zoltán és Pelcz Zsuzsa leánya, Panka Wágner Ádám és Szalai Katalin fia, Vilmos Juhász György és Kajtár Kitti fia, Bene György *Június szímből kimaradt:* Horváth Péter Antal és Gunev-Gabrovski Dalma lánya Johanna

Gratulálunk, és jó egészséget kívánunk!

FELHÍVJUK FIGYELMÜKET,

hogy a meghirdetett programok

az éppen aktuális járványügyi rendelkezések tekintetében elmaradhatnak, átszervezésre kerülhetnek!

A rendezvények előtt kérjük tájékozódjon az intézmény elérhetőségein.

A Kultúrházat és rendezvényeit a közösség érdekében kérjük csak egészséges állapotban látogassák!

VALLOMÁS

SZÉPSÉGRŐL • SZERELEMRŐL • HAZÁRÓL

SZERVÁTIUSZ KLÁRA

FOTÓKIÁLLÍTÁSA

MEGNYITÓ: 2020. Szeptember 18. (Péntek) 18 ÓRA

HELYSZÍNE: TÁTI KULTÚRHÁZ
MÓRICZ ZSIGMOND U. 2.

A VENDÉGEKET KÖSZÖNTI:

TURI LAJOS POLGÁRMESTER, TÁTI

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

CSÜRÖS CSILLA VEZETŐ SZERKESZTŐ MR.

KÖZREMŰKÖDIK: PETRÁS MÁRIA ÉNEKES

DÖBRENTAI KORNÉL KÖLTŐ

A KIÁLLÍTÁS 2020. OKTÓBER 20-IG LÁTOGATHATÓ.

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat támogatásával

SIC TRANSIT

- folk műhely -

2020. november 06.
péntek 19:00

MŰVELŐDÉSI HÁZ - TÁTI

INGYENES

Trianon 100. évfordulójának évében, a Sic Transit Folk Műhely tematikus műsorában a magyar népdalok iránt érzett "határtalan" rajongást és tiszteletet láthatjuk. Új népdalfeldolgozásokkal kiegészítve mutatják be a Kárpát-medence népdalkincsét a tőlük már megszokott rock-os felállással, hangzással és hangszereléssel, autentikus néptáncos fűszerezéssel, háttérzenevel és karantén-videókkal igazítva a jelenlegi helyzethez.

A TÁTI NÉMET NEMZETISÉGI FÚVÓSZENEKAR

JUBILEUMI KONCERTJE

2020. OKTÓBER 25.
VASÁRNAP
16 ÓRA

HELYSZÍN:
TÁTI KULTÚRHÁZ ÉS KÖNYVTÁR

35

EGY KIS ESTI TERMÉSZETTUDOMÁNY

KRÁKÓ LÁSZLÓ TANÁR ÚRRAL

Oktober 30.
A magyar ipar és technika története 2. rész
Manufaktúra, gyáripar, a modern
gyári nagyipar kora.

November 13.
Rettegett világjárványok

December 4.
Működtessünk Napot a Földön!
A fűtési energia lehetősége és jövője.

Az előadások pénteki napokon kerülnek megrendezésre
17.30 órai kezdéssel a Könyvtárban

TÁRSASJÁTÉK KLUB

Szeptember 12. - szombat - 9-12 óra
Október 10. - szombat - 9-12 óra
November 29. - vasárnap
Az Adventi Vásár ideje alatt.

A Táti Kultúrházban

SZÜRETI

**HAGYOMÁGYÖRZŐ
PROGRAMOK**

**JÁTSZÓTÉR
FESZTIVÁL**

15.00 Hórihorgas Hújákolók

Perpatvar c. gólyalábas és
óriásbábos népi komédia
kicsiknek és nagyoknak

16.00 Helyi csoportok kulturális műsora:

Táti Mazsorett Csoport
Táti Német Nemzetiségi Asszonykórus
Táti Férfikórus

17.00 Berecz András

18.00 Táti Német Nemzetiségi
Fúvószenekar

népi játszópark
kosaras körhinta
állatsimogató
lovagoltatás (16-18 óráig)
kézműves foglalkozások
arc festő
lufihajtogató
elektromos mesekocsik
mászófal
óriáscsúszda
légvár
retro konzol
VR szemüveg

HELYSZÍN: KULTÚRHÁZ ELŐTTI PARKOLÓ ÉS JÁTSZÓTÉR
IDŐPONT: 2020. SZEPTEMBER 19.

A RENDEZVÉNY **INGYENES!**

ESŐ ESETÉN A PROGRAMOK EGY RÉSE A KULTÚRHÁZBAN KERÜL MEGRENDEZÉSRE.

A SZERVEZŐK A MŰSORVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJÁK.

A KÖZÖSSÉG ÉRDEKÉBEN KÉRJÜK **CSAK EGÉSZSÉGESEN** LÁTOGASSÁK INTÉZMÉNYÜNKET!

TEL.: 06 33 504-710; MOBIL: 06 30 664 - 72 - 53; E-MAIL: TATIKULTUR@GMAIL.COM; WWW.FACEBOOK.COM/TATIKULTURHAZ/